

Протокол

Деветнадесето заседание на КН на ОПРР 2014-2020

2 декември 2021 г.,

Провеждане в хибридна форма – присъствено в гр. Бургас,
Културен дом на Нефтохимика и онлайн с осъществяване на
видеоконферентно заседание през платформата WebEx

Предмет:

Деветнадесето заседание на Комитета за наблюдение на
Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.

Председател на КН на ОПРР 2014-2020 г.:

Нина Стоименова, МРРБ

Основни членове/резервни членове на КН на ОПРР 2014-2020:

Ивайло Стоянов, МРРБ

Татяна Ангелчева, МРРБ

Десислава Георгиева, МРРБ

Боряна Войчева-Ненкова, МРРБ, СЗР

Тамара Кулева, МРРБ, СЦР

Антонина Дончева, МРРБ, СИР

Джени Узунова, МРРБ, ЮЗР

Юлиян Моллов, МРРБ, ЮЦР

Николай Николов, МРРБ, ЮИР

Николина Чапанова, АПИ

Георги Семерджиев, МТИТС

Даниела Пешева, МТИТС

Десислава Михалкова, МИ

Диана Трифонова, МИ

Димитър Платников, МИ

Светла Иванова, МОСВ

Христо Стоев, МОСВ

Десислава Ушколова, МТСП

Ташка Габровска, МТСП,

Антон Канев, МФ

Яна Маринова-Петрова, МФ

Стефка Сарафова, МФ

Маргарита Борисова, МФ

Светослав Цеков, МЗХГ

Боряна Воденичарска, МЗХГ

Светослав Валачев, МОН

Велимир Бенов, МОН

Марияна Василева-Иванова, МЗ

Христина Грозева, ММС

Комня Инджова, МВР

Апостол Милев, МС

Николай Нецов, МС

Проф. Митко Димитров, БАН

Доц. д-р Климент Найденов, Съвет на ректорите на висшите училища
в България

Виолета Божанова, Селскостопанска академия

Иван Борисов, областен управител на област Разград

Здравко Димитров, кмет на община Пловдив

Димитър Николов, кмет на община Бургас

Силвия Георгиева, НСОРБ

Здравко Сечков, ФРМС

Илиана Филипова, БАРДА
Иво Костов, ССИ
Радосвета Господинова, ССИ
Стефан Василев, АИКБ
Силвия Тодорова, БСК
Илияна Павлова, БСК
Кремена Транакиева, КНСБ
Йоанис Партениотис, КТ „Подкрепа“

Наблюдатели с право на съвещателен глас:

Добринка Михайлова, МФ
Виолета Николова, МФ
Мануела Милошева, МФ
Магдалена Николова, АОП
Цвета Наньова, БАКЕП
Илиян Терзиев, КСБ
Сорина Канеа, ЕК
Рейчъл Бомонт, ЕК
Петър Христов, ЕК

Наблюдатели без право на съвещателен глас:

Теодора Иванова, ФМФИБ
Мартин Гиков, ФМФИБ
Надя Данкинова, Фонд ФЛАГ ЕАД

Представители на ГД СППРР:

Петя Стефанова-Димова, МРРБ
Вержиния Милева, МРРБ
Нурай Осман, МРРБ
Живка Георгиева, МРРБ
Пламен Илиев, МРРБ
Цветелина Матева, МРРБ
Димитрийка Танева, МРРБ

Секретариат на КН на ОПРР 2014-2020:

Елица Чолакова, МРРБ
Тонка Иванова, МРРБ
Невена Тонева, МРРБ
Димчо Димов, МРРБ
Димитър Тодорински, МРРБ
Йоанна Казакова, МРРБ

Гости:

Владимир Милков, КАБ
Проф. д.а.н. арх. Борислав Борисов, КАБ
Емилия Ушакова, КАБ
Владислав Иванов, МФ
Ирена Владимирова, Екорис
Ива Иванова, НСОРБ
Полина Косева, НСОРБ
Кремена Цветкова, НСОРБ
Станка Димитрова, МРРБ
Стоян Канатов, МРРБ

Въведение:

Деветнадесетото заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 (КН на ОПРР 2014-2020) беше проведено в хибридна форма, като част от членовете присъстваха в Културен дом на Нефтохимика в гр. Бургас, а останалата част от членовете на КН се включиха онлайн чрез платформата за видеоконферентни срещи WebEx. В заседанието взеха участие членове на КН на ОПРР 2014-2020, в т.ч. представители на министерства, агенции, държавни ведомства, сдружение на общините, Регионални съвети за развитие (РСР) и социално-икономически партньори, представители на ГД „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ (ГД „СППР“) към МРРБ – Управляващ орган на ОПРР 2014-2020 (УО на ОПРР), Секретариат на КН на ОПРР 2014-2020 и представители на ГД „Регионална и градска политика“ на Европейската комисия (ЕК).

Откриване на заседанието и приветствие към членовете от г-жа Нина Стоименова - заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и РУО на ОПРР 2014-2020 г., г-жа Рейчъл Бомонт от Генерална дирекция „Регионална и градска политика“ на Европейската комисия и г-н Димитър Николов, кмет на община Бургас.

Г-жа Нина Стоименова приветства членовете на КН и им благодари за отделеното време и усилия, след което съобщи, че има кворум и това позволява да бъде проведено редовно заседание, на което да се вземат съответните легитимни решения. Тя изказа благодарности на домакините от община Бургас за предоставената възможност днешното заседание да се проведе в изцяло обновения и модернизирания обект по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г., а именно Културният дом „Нефтохимик“ в гр. Бургас.

Г-жа Стоименова подчерта, че ключовите предизвикателства, свързани с изпълнението на ОПРР 2014-2020 г. през тази година са били изключително много, но със съвместни усилия тежките проблеми са били преодолени. Тя представи накратко основни данни, свързани с изпълнението на ОПРР 2014-2020 г., като сподели, че към настоящия момент са публикувани общо 24 процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП), което представлява 100% от финансовия ресурс на програмата. Договорените средства към момента са 2,97 млрд. лв., което е 94% от разполагаемия ресурс. В рамките на ОПРР към 02.12.2021 г. са сключени общо 756 договора, от които 450 са приключени, а 306 са в етап изпълнение. Сертифицираните средства към момента на провеждане на 19-то заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г., възлизат на 1,665 млрд. лв., или 53% от целия разполагаем ресурс на програмата. Разплатените средства към бенефициенти са в размер на 2,109 млрд. лв., което показва, че за момента програмата върви с изключително добри темпове.

Г-жа Стоименова обясни, че към края на 2021 г. няма риск от загуба на средства, което е изчислено съгласно Правилото n+3. Тъй като до 2023 г. остава много малко време е изключително важно да се мобилизират всички екипи по отношение на изпълнение на проектите, на управлението им, както и да продължи ускорената работа на самия УО на ОПРР 2014-2020 г., за да се гарантира успешното изпълнение на целите на Програмата, допълни още заместник-министър Стоименова.

Успоредно с изпълнението на ОПРР 2014-2020 г. усилията на УО са насочени в подготовка на новата Програма „Развитие на регионите“ за период 2021-2027 г. (ПРР 2021-2027 г.). В края на октомври 2021 г. е изпратен за неформални преговори към Европейската комисия финален вариант към момента на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. В него са отразени получените към настоящия момент препоръки от страна на Европейската комисия, както и коментари, бележки по отношение на обществените приоритети и изисквания.

Председателят на КН на ОПРР, г-жа Стоименова, обяви, че въпреки предизвикателствата, свързани с новия интегриран териториален подход и инвестициите

по отношение на Фонда за справедлив преход, преговорите както на национално, така и на европейско ниво с всички партньори вървят успешно за навременното стартиране и изпълнение на новата Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. Г-жа Стоименова информира партньорите, че в УО към настоящия момент са създадени редица работни групи с цел подготовка на необходими законодателни промени и нормативни документи, както и създаване на съответните процедури по отношение на ПРР 2021-2027 г. В заключение, беше обобщено, че всички предприети действия дават основание да се счита, че в най-кратки срокове ще се постигне споразумение с Европейската комисия за обхвата и съдържанието на новата програма, която се очаква да надгради постигнатото през двата програмни периода.

Г-жа Стоименова предостави думата за встъпителни слова на г-жа Рейчъл Бомонт, представител на ЕК.

Г-жа Бомонт представи колегите си от Главна дирекция „Регионална и градска политика“ – г-жа Ана Сорина и г-н Петър Христов, присъстващи на заседанието и благодари на УО, че е успял да организира това заседание в този важен момент, когато все още има много предизвикателства, породени от глобалната пандемия от Covid-19. Г-жа Бомонт подчерта, че през последните месеци тече усилена съвместна работа, която се надява да продължи и в бъдеще, с цел успешно възстановяване и устойчиво развитие на икономиката и обществото. В тази връзка тя сподели, че през новия програмен период България ще получи 11,3 млрд. евро за Кохезионна политика, което я превръща в една от малкото държави, увеличаваща своето финансиране в сравнение с програмен период 2014-2020 г. Г-жа Бомонт отбеляза, че от гледна точка на ЕК, усилията за преодоляване на регионалните различия трябва да продължат. По тази причина новият интегриран териториален подход, върху който се основава ПРР 2021-2027 г., ще бъде от изключително значение за обединяване на нуждите на всички заинтересовани страни.

Г-жа Бомонт заяви, че преговорите за новата програма вървят успешно. Същевременно предвид приближаващия краен срок на програмния период на изпълнение на ОПРР 2014-2020 г., напредъкът и по тази Програма е изключително важен. Г-жа Бомонт отбеляза отчетения значителен напредък по ПО1 и очакваната допълнителна информация по ПО4 и ПО6, чиито резултати не отчитат напредък в сравнение с миналата година, поради което е необходимо предоставянето на повече информация за данните и срещнатите затруднения. Втората важна тема, която г-жа Бомонт посочи, касаеше предизвикателства и предприети мерки по отношение на финансовите разходи и разплащанията. Накрая тя спомена предприетите допълнителни мерки за борба с последствията от Covid-19, за които също се очаква повече информация, и благодари на г-жа Стоименова за предоставената възможност за изказване.

Г-жа Стоименова благодари на г-жа Бомонт за обратната връзка и даде думата на г-н Димитър Николов, кмет на община Бургас.

Г-н Николов приветства с добре дошли членовете на КН и отбеляза, че благодарение на ОПРР 2014-2020 г., чийто бенефициент е община Бургас, има възможност да се модернизира и осъвремени градската инфраструктура и да се подобри качеството на живот на всеки гражданин в съответното населено място. Той пожела успешно провеждане на заседанието и заяви в качеството си на представител на местното управление, част от НСОРЕБ, че ОПРР 2014-2020 г. е най-важната Програма за местната власт и нейното изпълнение и напредък е изключително важно и се следи с висок интерес.

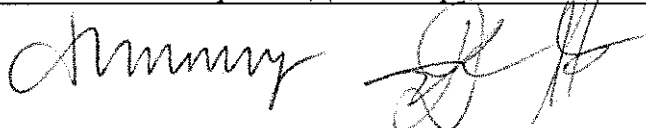
Г-жа Стоименова благодари на г-н Николов и уточни техническите параметри за успешното провеждане на срещата, след което премина към точките от дневния ред.

Приемане на дневния ред на Девятнадесетото заседание на КН на ОПРР 2014-2020

Заседанието продължи с одобряване на предварително обявения дневен ред.

Решение 1:

Комитетът за наблюдение на ОПРР 2014-2020 приема Дневния ред на 19-то заседание на

КН на ОПРР 2014-2020.

Приемане на протокола от Осемнадесетото заседание на КН на ОПРР 2014-2020

Г-жа Стоименова продължи с предложение за приемане на протокола от Осемнадесетото заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

По направеното предложение нямаше коментари и бележки и то беше прието единодушно.

Решение 2:

Комитетът за наблюдение на ОПРР 2014-2020 г. приема Протокола от Осемнадесетото заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

Информация относно писмени процедури за неприсъствено вземане на решения от КН и изпратени съобщения до членовете на КН на ОПРР 2014-2020 г.

Г-жа Стоименова посочи, че до членовете на КН между 18.01.2021 г. и 02.12.2021 г. са изпратени 7 съобщения за удължаване на срока за изпълнение на договори на бенефициенти над максимално допустимия, заложен в Насоките за кандидатстване по съответните процедури, и запозна членовете с подробностите.

Г-жа Стоименова съобщи, че са изпратени 3 информативни съобщения за сведение до КН. Две от тях са свързани с изменение на Индикативната годишна работна програма на ОП, изпратени съответно през месец февруари 2021 г. и през месец юли 2021 г. Информация до КН е изпратена и за новата одобрена версия на ОПРР, Версия 8.0, през месец март 2021 г.

Председателят на КН, информира присъстващите, че са проведени две неприсъствени писмени процедури, като първата от тях е за одобрение на Годишния доклад за изпълнение на ОПРР 2014-2020 г. за 2020 г. Тъй като не са постъпили бележки и коментари по представените за одобрение документи, е взето решение, че КН одобрява Годишния доклад за изпълнение на ОПРР 2014-2020 г. за 2020 г. и дава мандат на УО на ОП да изпрати финалния вариант в съответствие с чл. 125 от Регламент (ЕС) №1303/2013 г. Г-жа Стоименова допълни, че през месец септември 2021 г. са отразени и изпратени на ЕК последните технически бележки по отношение на Годишния доклад за изпълнение и процесът вече е приключил.

Втората неприсъствена процедура за вземане на решение е относно спестения финансов ресурс по ОПРР 2014-2020 г. Тя е проведена в периода 9 – 23 ноември 2021 г. на основание чл. 15, ал. 1 и 2 от Вътрешните правила за работа на КН. В следствие на това са взети следните решения: 1. Спестеният ресурс по инвестиционни подприоритети „Енергийна ефективност в административни и жилищни сгради“, „Интегриран градски транспорт“, „Градска среда“, „Социална инфраструктура“, „Образователна инфраструктура“ по ПО1 да бъде използван за компенсиране на наддоговарянето по ПО1; 2. Спестеният ресурс, реализиран по приоритетни оси 2, 3, 5, 6 и 8 да бъде съответно използван за финансиране на проекти от резервния списък по ПО2 „Подкрепа за енергийна ефективност и опорни центрове в периферните райони“; 3. Дава мандат на УО на ОПРР 2014-2020 г. да актуализира бюджета на приоритетните оси и на Ръководителя на УО да предложи проект на изменение на ОПРР 2014-2020 г.

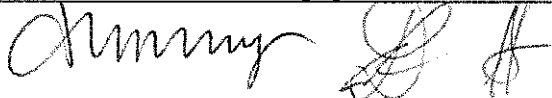
Г-жа Стоименова, предостави възможност за коментари и въпроси по представената информация, поради липсата на такива се пристъпи към гласуване на Решение 3.

Решение 3:

Комитетът за наблюдение на ОПРР 2014-2020 приема представените писмени процедури и съобщения до КН на ОПРР 2014-2020 г.

Представяне на информация относно актуалното състояние на ОПРР 2014-2020 г.

Г-жа Нина Стоименова представи детайлна обща информация за изпълнението и

напредъка на ОПРР 2014-2020 г. по всички основни показатели. Тя посочи, че за периода 12 януари 2021 г. – 02 декември 2021 г. са сключени общо 30 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) с общ размер на договорените средства 72,7 млн. лв., или 2,32% от бюджета на програмата. РУО на ОПРР 2014-2020 г. обяви, че към настоящия момент не се предвижда Индикативна годишна работна програма за 2022 г. и представи сключените договори и съответно общия размер на БФП и ФИ по всяка ПО.

Г-жа Стоименова обясни, че по отношение на актуалните процедури по ОПРР 2014-2020 г. през 2021 г. по новата ПО 9 „Подкрепа за здравната система за справяне с кризи“ е публикувана процедура BG16RFOP001-9.001 „Мерки за справяне с пандемията“. Бюджетът е общо 129,3 млн. лв. с конкретен бенефициент МЗ. Към този момент по процедурата са подадени две проектни предложения, които са в етап на оценка от УО.

Относно спестения финансов ресурс беше съобщено, че до момента - общо по програмата той е в размер на 22 283 780 лв. Очаква се да бъдат спестени още около 18 582 000 лв. Г-жа Стоименова обобщи, че прогнозата за спестения финансов ресурс за сега възлиза на 40 866 605 лв.

Следващата тема, по която беше представена информация, беше свързана със сигнали за нередности и финансови корекции. Подадените сигнали към датата на провеждане на 19-то заседание са 1893 броя, като прекратените са 224 броя. Размерът на наложените финансови корекции е 134 572 992 лв., като размерът на финансовите корекции, които са възстановени към настоящия момент на УО, възлиза на малко над 7 млн. лв. Към края на ноември 2021 г. има регистрирани 935 съдебни административни производства против актове, издадени от РУО. С окончателно влязло в сила решение на компетентния съд са приключили 814 броя съдебни производства. В 719 от тях е отсъдено в полза на МРРБ, а общо 94 са загубените дела.

Обобщените данни, касаещи финансовия аспект на изпълнение на ОПРР 2014-2020 г. отново бяха детайлно представени, а след това разгледани по отделно за всяка ПО.

Г-жа Стоименова представи рамката на изпълнение на ОПРР и индикаторите, които следва да бъдат постигнати. Тя заяви, че е уверена, че в рамките на следващите 2 години, ще бъде постигната 100% успеваемост на изпълнението, въпреки че по някои индикатори има резултати, които все още не са достигнали средната стойност. Коментирани бяха напредъкът в изпълнението на индикаторите по ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ - Енергийна ефективност. По отношение на очакваното годишно намаление на емисиите на парникови газове (тона CO₂ екв.) постигнатите резултати към 12.01.2021 г. са в размер 89% от заложените цели, а за сравнение степента на изпълнение към ноември 2021 г. е 102%, т.е. индикаторът е преизпълнен. Индикаторът „Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради (kWh)“ също е преизпълнен като постигнатата степен на изпълнението му към месец ноември 2021 г. е 109,6 %. По индикатор „Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление“, степента на изпълнение към месец ноември 2021 г. е 91,9 %. Г-жа Стоименова представи и информация за напредъка по изпълнение на индикаторите по ПО 1 по отношение на Градска среда и градски транспорт. По „Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони (кв.м)“ постигнатите резултати към 25.11.2021 г. са в размер на 3 537 454,97 кв.м. при степен на изпълнение към 87,4 %. По индикатор „Обща дължина на нови или подобрени линии на обществения транспорт (км)“ крайната цел за 2023 г. е 437 км. като степента на изпълнение към месец ноември 2021 г. е 41,8%. Разгледан беше и напредъкът в изпълнението на индикаторите по отношение на образователна инфраструктура и социални жилища, където степента на изпълнение към м. ноември 2021 г. е както следва: по индикатор „Грижа за децата и образование: Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование (бр.)“ - 79,8%, а по „Рехабилитирани социални жилища в градските райони (бр.)“ - 52,1%.

Г-жа Стоименова представи детайлна информация и за напредъка в изпълнение на индикаторите по ПО 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“. Степента на изпълнение към м. ноември 2021 г. е както следва: по

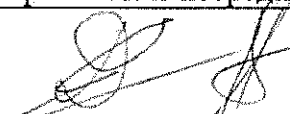
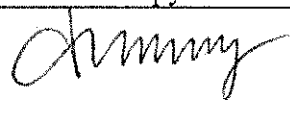
отношение на очакваното годишно намаляване на емисиите на парникови газове (тона CO2 екв.) - 85,5 %, по отношение на понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради (kWh) - 99,4 %, по „Брой домакинства преминали в погорен клас на енергопотребление“ - 75,5 %.

Представен беше и напредъкът в изпълнението на индикаторите по ПО 3 „Регионална образователна инфраструктура“ и по-специално „Грижи за децата и образование: Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижа за децата или образование (бр.)“, където крайната цел за 2023 г. е 132 986 бр., а към м. ноември 2021 г. са постигнати 60,5 % от изпълнение на индикатора. По ПО 4 „Регионална здравна инфраструктура“, крайната цел за 2023 г. по отношение на „Закупени съвременни санитарни превозни средства (бр. линейки)“ е да бъдат получени 400 линейки като към 25.11.2021 г. има закупени 279 броя. По отношение на апаратите за белодробна вентилация за подпомагане на лечението на COVID-19 към настоящия момент има верифицирани 190 от заложената целева стойност от 453. Г-жа Стоименова представи и напредъка в изпълнението на индикаторите по ПО 5 „Регионална социална инфраструктура“. Тя информира, че степента на изпълнение по „Брой подкрепени обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация“ към м. ноември 2021 г. е в размер на 54,2 %, а по „Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование (души)“ тя е малко над 100 %. По отношение на напредъка в изпълнението на индикаторите по ПО 7 „Регионална пътна инфраструктура“ при измерване на общата дължина на реконструирани или модернизирани пътища в км., към 25.11.2021 г. има изпълнени 429,33 км. при заложената стойност от 642 км. до края на 2023 г.

Г-жа Стоименова информира, че подкрепата по ПО 8 „Техническа помощ“ е насочена към повишаване на ефективността на УО и на бенефициентите на ОПРР 2014-2020 г. По нея има сключени 69 договора с бенефициенти и 4 за нуждите на УО на ОПРР. Приключилите проекти по ПО 8 са 31 броя. По индикатор „Обучени служители на бенефициентите (бр.)“ по сключените бюджетни линии са заложен 1646 бр., а постигнатата стойност е 1035 бр.

Г-жа Стоименова представи информация за изпълнението на двата големи проекта по ОПРР 2014-2020. Единият е проектът „Интегриран столичен градски транспорт – фаза II“ с бенефициент Столична община. Накратко бяха посочени реализираните по него дейности. Дадена беше информация и за срока на изпълнение на дейността на Компонент 5 „Реконструкция на трамваен релсов път по бул. „Цар Борис III“ от ухото „Княжево“ до ухото „Съдебна палата“, без участващите на пл. „Руски паметник“ и кръстовището на бул. „Цар Борис III“ и бул. „Г. Делчев“, който е 730 дни (24 месеца). Г-жа Стоименова отбеляза, че строителството е започнато на 09.04.2021 г. и се изпълнява съгласно одобрен график. Има сключен анекс за удължаване на срока на АДФФП до 21.11.2023 г. Вторият голям проект е „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“ с бенефициент МЗ. Г-жа Стоименова представи напредъка по отделните дейности и информира, че има сключен анекс за удължаване на АДФФП до 23.12.2023 г.

Представен беше и напредъкът в изпълнението на финансовите инструменти (ФИ). Разплатените към 18.11.2021 г. ФИ по линия на ОПРР са в размер на 19,2 %. Общият заеман лимит за Фонд за градско развитие (ФГР) е в размер на 320,2 млн. лв. Изплатените за първи и втори транш средства към ФМФИБ са в размер на 184,8 млн. лв. Договорените с крайните получатели средства са в размер на 183,4 млн. лв. Изплатените средства към крайните получатели са 61,4 млн. лв. По отношение на изпълнението на финансовите инструменти по приоритетни оси, г-жа Стоименова информира, че такива има по ПО 1 и ПО 6. По ПО 1 има изплатени транш I и II по ОПРР, които са в размер на 136 млн. лв. Договорените средства по ОПРР с наддоговарянето за ФГР Юг са 168 млн. лв. Изплатените средства по ПО 1 са 60 млн. лв. Общият лимит по ПО 1 е в размер на 271 млн. лв., разплатени са 22 % от него. По ПО 6 „Регионален туризъм“ общият заложен лимит е в размер на 98,4 млн. лв. Към настоящия момент са разплатени 1,7 %. По отношение на напредъка в изпълнението на финансовите инструменти по финансови посредници по ФГР

Север са разплатени 17,7 %, Заемният лимит е в размер на 118,2 млн. лв., договорени с крайните получатели са общо 55,9 млн. лв., разплатени към тях са 20,9 млн. лв. По ФГР Юг разплатените средства са 13,9 %, Заемният лимит възлиза на 122,8 млн. лв., договорени с крайни получатели са 96,6 млн. лв., а разплатените суми към тях са 17,1 млн. лв. По ФГР София разплатените средства са 14,3 %, Заемният лимит е 79,2 млн. лв., договорените средства с крайните получатели са в размер на 30,9 млн. лв., а разплатени към тях са 11,3 млн. лв.

Г-жа Стоименова представи накратко какво е постигнато по отношение на оценката и популяризиране на ОПРР. Тя съобщи, че към настоящия момент се реализира трети етап от оценка на въздействието на ОПРР 2014-2020 г. По отношение на екологичната оценка на ПРР 2021-2027 г. има издадено съгласувателно становище от МОСВ и са описани мерките и условията за изпълнение на ПРР. Представена беше и информация за популяризирането на ОПРР в рамките на сключените договори с електронни медии, чието изпълнение е приключило в края на юли 2021 г.

Г-жа Стоименова представи информация за проекти, осъществявани с участието на представители на УО на ОПРР. Единият от тези проекти е „Кръгова икономика на регионално ниво“. Той се осъществява от ГД „Регионална и селищна политика“ към ЕК и в него от българска страна участват МРРБ и МОСВ. В рамките на проекта е планирано изготвянето на експертен доклад, който да анализира състоянието на кръговата икономика в България, да идентифицира съществуващите добри практики и да селектира набор от идеи за пилотни проекти. Другият проект с участието на УО е Пилотен проект за укрепване на административния капацитет на УО за изпълнение на ПРР 2021-2027. Той се осъществява със съдействието на ОИСР. На 15.10.2021 г. по проекта са организирани работни срещи със заинтересовани страни – териториални органи и бенефициенти относно прилагането на новата програма по Кохезионната политика на ЕС през 2021-2027 г. Проведен е и семинар, съсредоточен върху изграждането на капацитета на териториалните органи за подготовка и прилагане на интегрирани териториални стратегии и по-добра подкрепа на бенефициентите при разработването на концепции за ИТИ.

Г-жа Стоименова информира, че в момента тече процес на изграждане на нов сайт на ОПРР 2014-2020 г. и на ПРР 2021-2027 г., чиято цел е да бъде максимално ясен за ориентацията от страна на потребителите, а информацията да бъде представена разбираемо и бързо за намиране и ориентация.

Г-жа Стоименова благодари за вниманието и даде думата за въпроси, предложения и коментари от страна на членовете на КН.

Г-жа Бомонт благодари за детайлната презентация, която показва напредъка по програмата, както и за подробното представяне на индикаторите. Тя заяви, че на този етап от изпълнението на програмата фокусът върху резултатите е ключов и УО изпълнява отговорността си да я предоставя в ясни и пълни граници. Според г-жа Бомонт напредъкът в някои от приоритетните оси е видим. Но ЕК би искала да разбере какъв е проблемът по осите, по които нещата не вървят толкова добре и защо по някои мерки има голям напредък, а по други изоставане. Тя благодари за предоставената информация по отношение на популяризиране на ОПРР. Г-жа Бомонт коментира резултатите от проучване на Евробарометър за осведомеността и възприятията на гражданите за регионалната политика на ЕС. На въпрос дали са чували за проекти, съфинансирани от ЕС, които подобряват средата им на живот, само 35% от българите са отговорили положително. Г-жа Бомонт попита какво би могло да бъде направено, за да бъдат повече хора информирани.

Г-жа Стоименова благодари на г-жа Бомонт за коментарите и даде думата за кратък отговор на поставените въпроси на г-н Пламен Илиев, началник на отдел „Мониторинг“ в УО на ОПРР, и съобщи, че на следващо заседание ще бъде представена по-подробна информация по всички поставени въпроси от ЕК. Г-н Илиев предостави повече информация по отношение на въпроса за изпълнение на проектите и за различната степен на изпълнение по отделните приоритетни оси. Г-н Илиев коментира, че причината се дължи на различната степен на сключване на договорите по отделните приоритетни оси.

тъй като за някои от тях изпълнението стартира по-рано отколкото за други. С това се обясняват и различията по отношение на постигане на индикаторите. Г-н Илиев заяви, че според представената информация за очакваното постигане на индикаторите в рамката на изпълнение спрямо сключените към момента договори, има уверение че заложените индикатори ще бъдат постигнати и преизпълнени и че към момента не се идентифицира риск за цялостното изпълнение на програмата, въпреки различната степен на изпълнение по приоритетните оси. По отношение на ПО 6, г-н Илиев обясни, че забавеният темп на възстановяване на разходите се дължи от една страна на малко по-късното структуриране на самия продукт, а от друга на специфичните клаузи, които са заложили в договорите относно възстановяването на вече извършените разходи от страна на бенефициента. Г-н Илиев съобщи, че в рамките на УО е направен допълнителен анализ и в момента се търси вариант как да се оптимизират тези клаузи, така че да се ускори процесът по реално възстановяване на разходите.

Г-жа Стоименова благодари на г-н Илиев и даде думата на г-жа Силвия Георгиева от НСОРБ.

Г-жа Георгиева поздрави г-жа Стоименова и екипа на УО на ОПРР за устойчивостта и упоритостта, с която УО работи през изминалата година, въпреки трудната ситуация в страната. Г-жа Георгиева посочи ръста на цените на строителните материали и на разходите за труд като една от причините за изоставането, за което г-жа Бомонт спомена в изказването си. Г-жа Георгиева заяви, че индикира на вниманието на членовете на КН този проблем, който общините ежедневно представят пред НСОРБ. Тя информира, че има съществен проблем с изпълнението на текущите договори на общините именно заради много бързите ръстове на цените на целия строителен процес. Проектите, които в момента са в изпълнение, са остойностявани преди повече от три години и като резултат в много случай, при обявени процедури по обществени поръчки, не се явява нито един кандидат, защото не го устройват обявените максимални пределни цени. В други случай, при проекти, които вече са в изпълнение, се налага общините да водят преговори с избраните изпълнители, за да довършат започнатото, въпреки липсата на печалба, а в повечето случай дори и при загуба. Г-жа Георгиева заяви, че е проведено проучване сред общините, съвместно с Камара на строителите, за да може да се остойности проблемът. Получена е информация от 120 общини, които са бенефициенти не само на ОПРР, но и на ПРСР и ОПОС. Разчетите показват, че недостигът на средства е между 30-40% по сключените договори за БФП. Тя заяви, че конкретно за ОПРР, 21 общини са подали към НСОРБ информация за проблеми, свързани със завишаването на цените в строителството по общо 43 техни проекта. Проблемните проекти са в обхвата на Приоритетни оси 1, 2, 3 и 6 и общият недостиг за реализацията им след проведени обществени поръчки или след разговори с вече избрани изпълнители е 36 млн. лв. без ДДС. Г-жа Георгиева информира, че общините са принудени да дофинансират тези проекти, за да ги довършат. Заради ограниченията на ЗОП, общините нямат механизъм, по който да успеят да вземат кредитен ресурс за довършване на проектите. Г-жа Георгиева предложи да се обмисли и да се приложи индивидуален бърз и гъвкав подход към всеки от тези проекти, които са рискови за изпълнение, заради ръста на цените в строителството. Тя изрази готовността на НСОРБ да подкрепи УО на ОПРР при осъществяване на комуникация с общините с цел бързото преразглеждане на проблемните проекти и намирането на решение за търсене на този ресурс от една страна, а от друга за начин, по който той да бъде даден на избраните вече изпълнители в рамките на ограниченията на ЗОП. Г-жа Георгиева отново благодари на УО за вече започналото наваксване в изоставането на плащанията, както и за комуникацията, осъществявана с експертите от УО на ОПРР.

Г-жа Стоименова благодари на г-жа Георгиева и увери, че УО не е спирал да работи за решаването на гореизброените проблеми. Тя подчерта, че проблемът с цените на строителните материали не е само национален, а и световен и въпреки многобройните разговори с г-жа Георгиева по темата, преди настоящото заседание, решение към момента няма. Причината е, че към този момент няма финансов ресурс, с който да се подпомогне и

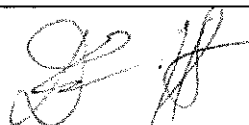

покрие повишаването на цените на строителните материали и труда. Г-жа Стоименова посочи, че на национално ниво е била проведена среща между МРРБ и Камарата на строителите в България (КСБ), на която е взето решение КСБ да представи на МРРБ, съответно и на УО, анализ, на базата на който да се вземат при необходимост мерки, както на национално ниво, така и където е възможно от страна и на УО. Г-жа Стоименова изказа задоволство от добрите взаимоотношения между УО и общините и изрази увереност, че оставащите 306 проекта ще бъдат успешно завършени, въпреки трудностите в момента и партньорството ще продължи.

Представяне на подход за промяна на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

Г-н Ивайло Стоянов, началник на отдел „Стратегическо планиране и програмиране“, представи информация за предложение за подход за промяна на ОПРР 2014 – 2020 г.

Г-н Стоянов отчете, че остават точно две години до приключването на изпълнението на ОПРР и, че трябва да се вземат най-добрите решения, които да гарантират успешното приключване на програмата от гледна точка на финансово изпълнение и на постигане на целите и индикаторите. Той подчерта, че изпълнението на финансовите инструменти по ПО 1 и по ПО 6 е важен елемент от ОП. Той поясни, че и в двете ПО се прилага комбинирано финансиране, комбинирана подкрепа с безвъзмездна помощ и с финансови инструменти в рамките на един проект, което е предизвикателство за УО, финансовите посредници и бенефициентите. Г-н Стоянов отчете, че изпълнението по ПО 6 „Регионален туризъм“ не върви с очакваните темпове, за разлика от ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, при която изпълнението е на добри нива. Той информира, че е обсъждано предложение на Фонд мениджър на финансови инструменти в България (ФМФИБ), съвместно с УО на ОПРР за евентуална възможност за пренасочване на ресурс за финансови инструменти от ПО 6 към ПО 1. Г-н Стоянов отбеляза, че по анализ на ФМФИБ, който е потвърден и от УО, 69 млн. лв. от ПО 6 за финансови инструменти в момента все още не са договорени и за тях няма готови инвестиционни проекти, които да бъдат финансирани. Той напомни, че в рамките на ПО 6 проектите се изпълняват и с комбинация на безвъзмездна помощ и финансови инструменти и отчете, че към момента ресурсът за безвъзмездната помощ е изчерпан и за оставащия ресурс от финансови инструменти няма достатъчно желаещи за кандидатстване. Г-н Стоянов обясни, че предложението, което УО представя, е за евентуална възможност за пренасочване на този ресурс към ПО 1 за финансиране на проекти с финансови инструменти в областта на градската среда и икономическите зони. Той се позова на анализи на ФМФИБ, според които тези области на интервенция са с най-голям приоритет в ПО 1, и с най-голям интерес от страна на общините, и на другите публични и частни бенефициенти, които имат намерение да подават проекти. Г-н Стоянов посочи, че градска среда и икономически зони са двете теми, които предизвикват най-голям интерес и съответно предложението е по тези групи дейности да бъде насочен ресурсът от финансови инструменти по ПО 6 към ПО 1. Г-н Стоянов поясни, че следващата тема, която ще се засегне в презентацията е свързана с друго предложение на управляващия орган за изразходване на спестен финансов ресурс по приоритетните оси на Оперативната програма. Той напомни, че има решение на КН да се финансират резервните проекти от списъка с такива по процедурата „Енергийна ефективност в периферните райони-3“ по ПО 2. Тези проекти са одобрени, покрили са критериите за оценка, класирани са, но до момента не са финансирани поради липсата на финансов ресурс, така че те са в листата на чакащи проекти. Те са в пълна степен на проектна готовност и по информация на кандидатите имат възможност да бъдат реализирани в сравнително бързи срокове след подписване на съответни договори. Г-н Стоянов посочи, че според анализи на УО с допълнителните проекти от резервния списък ще могат да се обновят 73 многофамилни жилищни сгради и 12 административни публични сгради в 28-те общини, които са бенефициенти по ПО 2.

Г-н Стоянов представи двата проекта на **решения**.

1. КН на ОПРР приема за информация предложението за пренасочване на финансов ресурс както следва:

- прехвърляне на неангажирания ресурс от финансов инструмент от ПО 6, към финансов инструмент по ПО 1;

- прехвърляне на спестен ресурс за безвъзмездна финансова помощ от ПО 3, ПО 5, ПО 6 и ПО 8, съответно към бюджета на ПО 2 на ОПРР, до размера на необходимото финансиране, съгласно готовността за изпълнение на проектни предложения от резервния списък по процедурата „Енергийна ефективност в периферните райони-3“.

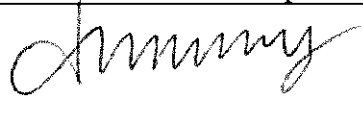

2. КН на ОП дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да изготви и да предложи проект на изменение на ОП пред КН на ОПРР, в който проект да бъдат отразени предложенията за прехвърляне на ресурс от финансовия инструмент от ПО 6 към ПО1 и за прехвърляне на спестения ресурс от безвъзмездна финансова помощ от ПО 3, ПО 5, ПО 6 и ПО 8 към ПО 2 на ОПРР.

Г-н Стоянов заяви, че УО застава зад тези решения и в случай на приемането им от страна на КН има готовност да работи по последващите действия, които произтичат от тях. Г-жа Стоименова благодари на г-н Стоянов и даде думата на г-н Мартин Гиков, председател на Съвета на директорите на ФМФИБ.

Г-н Гиков изрази желанието на ФМФИБ да заявят подкрепата си към предложението за прехвърляне на средства по финансови инструменти от ПО 6 към средствата за финансови инструменти по ПО 1. Той заяви, че подходът на промяна ще позволи пълно инвестиране на средствата за финансови инструменти по ОПРР 2014 – 2020 г. в рамките на периода на допустимост и ще осигури адекватен отговор на реалното търсене на финансиране в допустимите сектори на базата на следните четири аргумента: първо, интерес от страна на крайните получатели; второ, висока проектна готовност; трето, адекватни темпове на усвояване и синхрон със сроковете за инвестиране на средствата от ОПРР до крайния срок от 31.12.2023 г.; както и на четвърто място, постижими за финансовите посредници крайни цели и съответен принос към индикаторите по програмата. Същевременно това ще подсили актуалността на инструмента в ситуация на възстановяване на икономиката от намалената инвестиционна активност, предизвикана от продължаващата криза с пандемията от COVID-19. Г-н Гиков подчерта, че към месец ноември 2021 г., ФГР Юг вече е договорил около 105% от разполагаемия си ресурс по ПО 1, като отчитайки проектните предложения в процес на оценка, които предстои да бъдат разгледани и одобрени, портфейлът на фонда нараства на близо 180% от ресурса по ПО 1. Към същата дата ФГР София разполага с портфейл от проекти за 92% от ресурса, като 43% от средствата по ПО 1 са договорени с крайни получатели. Обемът на портфейла от проекти по ФГР Север възлиза на 116% от разполагаемия ресурс по ПО 1, а договорените проекти и тези с предстоящо подписване до края на годината ще са за 84% от средствата по ПО 1, като Фондът очаква да договори 100% от средствата по ос 1 в първото полугодие на 2022 г.

Г-н Гиков изрази увереност, че средствата за финансови инструменти от ПО 6, които предстои да бъдат прехвърлени за финансови инструменти по ПО 1, ще бъдат договорени и инвестирани в кратки срокове, така че да има 100% допустими разходи към 31.12.2023 г. Той поясни и че, предложението за прехвърляне намира своята обоснова в специално изготвена актуализирана версия на предварителната оценка за предложението за финансови инструменти в България, която подробно обследва и анализира обстоятелствата около това изпълнение по проектите по ПО 6. Той каза, че сред основните заключения на предварителната оценка са налице редица пазарни и институционални неефективности, които поставят под риск успешното инвестиране на ресурса в рамките на срока на допустимост до края на 2023 г., като най-важните от тях са:

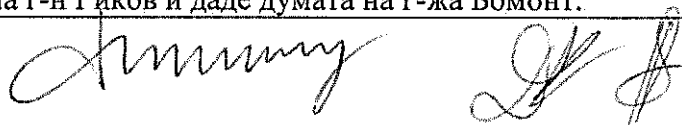
На първо място, ниският темп на разплащане на договорените средства от едва 3% за период от две години от сключване на договорите за кредит по ПО 6. С оглед на тези темпове всяко финансиране, предоставено в и след края на 2021 г. на практика няма да

  11

може да бъде усвоено и проектът няма да може да бъде осъществен в рамките на срока на допустимост. Г-н Гиков обясни забавянията с естеството на проектните идеи по ПО 6, които включват в преобладаващата си част разходи с неприходогенериращ характер – за консервация, за реставрация на обектите, и които се осъществяват с комбинирана подкрепа, тоест безвъзмездна финансова помощ и финансов инструмент. Допълващото безвъзмездно финансиране е ключово и необходимо, за да се осигури така наречената жизнеспособност на проекта и покрива именно тези неприходогенериращи дейности, свързани с консервация и реставрация. Допустимите за финансиране по оста обекти попадат в обхвата на Закона за културното наследство и в този смисъл подлежат на съгласуване с Националния институт за недвижимо културно наследство към Министерството на културата на етапите работен технически проект. Всяко едно от тези съгласувания отнема около четири месеца. На трето място е изборът на изпълнител по реда на ЗОП, като провеждането на процедурата, изборът на изпълнител и сключването на договор с него отнемат значителен времеви ресурс средно над 150 дни за процедура на стойност от между 1,5 до 3 млн.лв. Същевременно преобладаващата част от общинските администрации избират възлагане на процедура чрез инженеринг, като по този начин удължават допълнително продължителността на процедурите по ЗОП, дейностите по проектиране. В допълнение изборът на изпълнител често се обжалва, включително и на две инстанции, което може да забави процедурата повече от година. И на четвърто място, организацията на разплащане към изпълнители по проектите на публичните крайни получатели, плащанията към изпълнителите, избрани по ЗОП, следват законово установена ритмичност и преобладаващата част от средствата се изплащат в края на дейностите по СМР при издаване на съответните акт – образец 15 и акт – образец 16.

Той напомни, че през март 2020 г. бяха въведени мерки за ограничение разпространението на пандемията от COVID-19, които допълнително ограничиха инвестиционната активност както на публични, така и на частни крайни получатели. В периода на ограничение на физическата активност и мобилност на населението секторът на туризма отбеляза най-сериозен спад на приходи. Дори след разхлабване на мерките възстановяването на обемите на туристически пътувания настъпва плавно и с бавни темпове, като и към датата на доклада е далеч от предкризисните нива от 2019 г. Г-н Гиков посочи, че до момента загубите за световната туристическа индустрия се изчисляват на повече от един трилион евро. Според оценките на Световната организация по туризъм приходите в хотелиерство, ресторантьорство, туристическа дейност и международните превози са редуцирани с около 85%. Наред с тези статистически данни, културният туризъм е най-слабо застъпен в страната в сравнение с развлекателния, природен и семеен туризъм. Той подчерта, че по време на кризата с COVID-19 общинските администрации пренасочиха фокуса си към сектори, свързани с обществено здравеопазване, като туристическите обекти на културно наследство придобиват най-ниска приоритизация. В условията на работа с намалени приходи в общинските бюджети, администрациите на допустимите по ОПРР общини започват да демонстрират все по-отслабващ интерес към финансирането на такива обекти. Г-н Гиков поясни, че, ако индикативният портфейл на ФГР Юг от януари 2021 г. включва 16 идейни проекти на стойност 20 млн. лв., то към юли 2021 г. тези проекти вече са 11 и средствата са намалени до 10,4 млн. лв. Аналогична е ситуацията при ФГР Север, чийто индикативен портфейл от месец февруари включва 22 идейни проекта за 16 млн. лв. и претърпява редукция до 5 проектни идеи на стойност 6 млн. лв. през юли 2021 г. Той допълни, че имайки предвид изложената вече аргументация и при положително решение от страна на КН по така представения подход и предприемане на необходимите стъпки за промяна на ОПРР 2014 – 2020 г., ФМФИБ има готовност незабавно да реализира промяната с финансовите посредници, управляващи фондовете за градско развитие. Той увери, че ФМФИБ ще продължи да полага всички усилия за преодоляване на предизвикателствата в изпълнението на финансовите инструменти с цел пълното инвестиране на поверения им ресурс за изпълнението на общите цели.

Г-жа Стоименова благодари на г-н Гиков и даде думата на г-жа Бомонт.

Г-жа Бомонт изказа желание ЕК да подпомогне УО. Тя благодари на г-н Гиков за ясната презентация и проблемите, които е набелязал. Г-жа Бомонт изрази неразбиране в малкия брой мерки, които са били предприети за смекчаване на проблема в страната. Тя даде пример с проблемите в сектор „Туризм“ и попита какви са били предприетите мерки от Фонд на фондовете за ефекта върху индикаторите по ПО 6. Г-жа Стоименова даде думата за коментар и на г-н Йоанис Партениотис.

Г-н Партениотис отбеляза, че предложенията са разумни и навременни, и отчете за нормален високия интерес на общините за прехвърлянето на средства от ПО 6 към ПО 1, в частност в областта на градската среда и развитието на икономическите зони. Той посочи като актуална стъпката, свързана с използването на спестения ресурс, като нормален отговор, дори от гледна точка на енергийната криза, в която изпадна цяла Европа. Той зададе и уточняващ въпрос към УО на ОПРР относно по-ранни коментари, че спестеният ресурс е 22 млн. лв. и има средства от корекции в размер на 18 млн. лв. Г-н Партениотис помоли за разяснение дали става въпрос за сумата от 40 млн. лв. заедно със сумата от корекциите или за 22 млн. лв. спестен ресурс.

Г-жа Стоименова благодари за поставения въпрос и поясни, че спестеният ресурс е 22 млн. лева, и сподели очакване за още 18 милиона спестен ресурс от наложени финансови корекции и възстановени средства от бенефициентите. Тя подчерта, че тези 40 млн.лв. ще бъдат потвърдени към датата, на която ще стартира процедурата за промяна, след допълнителен анализ по всички приоритетни оси.

Поради липсата на други коментари и въпроси по представената информация, бяха представени за одобрение Решение 4 и Решение 5.

Решение 4:

Комитетът за наблюдение на ОПРР 2014-2020 приема за информация предложения подход за пренасочване на финансов ресурс, както следва:

1. Прехвърляне на неангажирания ресурс от финансовия инструмент по ПО 6 „Регионален туризм“ към финансовия инструмент по ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“;
2. Прехвърляне на спестен ресурс от безвъзмездна финансова помощ от ПО 3, ПО 5, ПО 6 и ПО 8 и увеличаване на бюджета на ПО 2 на ОПРР 2014-2020 г., до размера на необходимото финансиране, съгласно готовността за изпълнение на проектни предложения от резервния списък по процедура BG16RFOP001-2.003 „Енергийна ефективност в периферните райони-3“;

и

Решение № 5:

Комитетът за наблюдение на ОПРР 2014-2020 дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да изготви и да предложи проект на изменение на оперативната програма пред Комитета за наблюдение на ОПРР, в който да бъдат отразени предложенията за прехвърляне на ресурс от финансовия инструмент от ПО6 към ПО1 и за прехвърляне на спестен ресурс от безвъзмездна финансова помощ от ПО3, ПО5, ПО6 и ПО8 към ПО2 на ОПРР.

Представяне на информация за постигнатите резултати в изпълнението на договора за оценка на въздействието на ОПРР 2014-2020 г.

Г-жа Стоименова продължи със следващата точка от дневния ред като даде думата на госпожа Ирена Владимирова, представител на външен изпълнител „Екорис Саут Йист Юроп“ ЕООД за предоставяне на информация за постигнатите резултати в изпълнението на договора за оценка на въздействието на ОПРР.

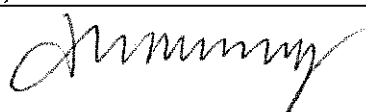

Г-жа Владимирова поздрави участниците и благодари за предоставената възможност да представи резултатите от оценката на ОП във връзка с договор с МРРБ, който е стартирал в края на миналата година – месец октомври 2020 г.

Тя обърна внимание на структурата на оценката и петте етапа, включващи в себе си седем отделни тематични оценки, като се спря на всяка от тях. Г-жа Владимирова, представи детайлно общата първа оценка, обхващаща всички инвестиционни приоритети и всички приоритетни оси на програмата, втората тематична оценка, включваща анализ на социално-икономическата среда и залагането на индикаторите и методологията за определяне на целевите стойности и третата тематична оценка, която оглежда приносът на Програмата за социалното включване, включително за маргинализирани групи, както и прилагането на хоризонталните политики. Г-жа Владимирова продължи представянето с четвъртата тематична оценка, която касае финансовото изпълнение на програмата, а петата визира изпълнението на финансовите инструменти. Шестата тематична оценка обхваща постигнатия напредък по ПО 1, където са инвестициите за устойчиво градско развитие. Седмата тематична оценка има за цел да изготви двата тригодишни доклада за въздействие на програмата върху околната среда, съответно за периода 2015 – 2018 г. и за 2019 – 2021 г.

Г-жа Владимирова информира за настоящата работа по третия етап – тематична оценка 3, 4 и 5, както и актуализацията на предходните оценки. Тя подчерта, че предстоят още два етапа, а основните изводи от проведените оценки са представени изключително детайлно във всеки слайд на презентацията по оценки.

Г-жа Владимирова отбеляза големия интерес за следващия програмен период 2021 – 2027 г. по отношение на инвестиции в образование, в здравеопазване особено голямо нарастване спрямо това, което е било към 2014 – 2020 г. Тя подчерта и нарасналият интерес по отношение на зони с потенциал за икономическо развитие, показани по време на срещите и на фокус групите, както и на база на анкетното проучване. Г-жа Владимирова информира за голям интерес по отношение на инвестиция във фаза пътна инфраструктура, която не е достатъчно подкрепена в 2014 – 2020 г. или не е имало достатъчно интерес по отношение на нея в този период, както и за запазване на интереса към градската среда. По-малък интерес има по отношение на инвестиции в енергийна ефективност, което донякъде може да се дължи и на големия брой възможности за инвестиции в енергийна ефективност за други инструменти. Г-жа Владимирова, представи подробно постигането на отделните специфични цели на програмата към април 2021 г. и съответно прогнозите за декември 2023 г. и посочи вероятността като слаб принос на програмата да остане подобряването на инвестиционната активност в градовете, поради малкия брой проекти, реализирани в зони с потенциал за икономическо развитие, както и индикаторът за резултат, който касае намаляване брой на хоспитализация, здравната система не поради това, че няма да бъдат реализирани проектите, които са заложили, а поради външни фактори и много малкото влияние на инвестициите по програмата по отношение на тази специфична цел. Тя отбеляза и по-слабия напредък, и принос на програмата, който е очакван по отношение на масов спорт и културни услуги, поради по-малкия брой проекти, които са реализирани, основно с финансови инструменти в областта на спорта и значителното намаляване на инвестициите по отношение на културните услуги в градовете. Г-жа Владимирова засегна и ефикасността на програмата, касаеща разходваните средства за единица постигнати резултати и отбеляза трудността за оценка, предвид това, че проектите са много различни и много специфични. Данните са за определени индикатори и различните стойности са пресметнати на базата на целия портфейл от проекти, така че да се уеднаквят евентуални специфики на проектите. Тя обобща, че Програмата като ефикасност се движи в определено сродни стойности в сравнение с други програми, и се спря на индикатора за брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление, индикаторите по отношение на годишното потребление на първична енергия от обществени сгради по ПО 1 и ПО 2, капацитетът на подпомагане и инфраструктура, предназначени за грижа за деца и образование.

Г-жа Владимирова отбеляза приносът на Програмата за социално-икономическата среда като цяло и положителното въздействие на Програмата. Позова се на макроикономическите показатели, които се смесват на базата на макро-икономическия

  14

модел SIBILA, проведените разговори и фокус групи с бенефициенти и с общини, с училища, с детски градини, където се отчита съществения принос на програмата за подобряване на градската среда, на образователната среда, на възможността за предоставяне на подобри социални услуги на базата на обновената социална инфраструктура. Изрази съжаление по отношение на териториалното въздействие на програмата. От анализиранияте данни, не може да се направи заключение, че се наблюдава въздействие върху намаляване на различията между регионите. Различията се запазват в най-добрия случай, като в някои случаи се задълбочават, особено в Югозападния и Южен Централен район се развиват сравнително с по-бързи темпове, докато Северозападният район продължава да изостава. Друга съществена разлика и важна информация е, че разликите между София и останалите градове и области са значителни. Г-жа Владимирова представи няколко графики в подкрепа на този извод. Г-жа Владимирова коментира и брутният вътрешен продукт на човек от населението в евро и значителните разлики между София и останалите градове. Тя представи коефициента на безработица по райони и задълбочаващите се отрицателни тенденции за Северозападния район, който, макар че 2010 г. стартира от средна позиция за всички региони, в 2019 г. вече е значително назад, както и показателя население в риск от бедност. В коментар за полицентричното развитие и поставените цели в началото на периода за балансирано развитие на територията, за балансиране на София от други градове, центрове в страната като Пловдив, Бургас, Варна, представи обработените статистически данни и други показатели към 2014 г. и 2021 г.

В заключение, г-жа Владимирова подчерта, че изпълнението на ОП не е довело до настъпване на неблагоприятни последици върху околната среда. От друга страна се очаква и положително въздействие върху околната среда от дейностите, които са свързани с енергийна ефективност и с интервенциите в градския транспорт.

Г-жа Стоименова благодари за подробната презентация на г-жа Владимирова и даде думата на г-жа Силвия Георгиева от НСОРБ.

Г-жа Георгиева, отбеляза, че следва да се фокусираме върху изводите, които показват, че трябва да се работи по нов начин, включително с УО. Тя подчерта, че в рамките на НСОРБ е създадена вътрешна организация за подпомагане на общините в изпълнението на проектите чрез новия подход на интегриране в партньорство за постигане на реални резултати.

Г-жа Рейчъл Бомонт благодари за детайлната презентация. Тя подчерта, че постигнатите резултати, формулираните препоръки и научените уроци биха могли да подпомогнат подобряване на изпълнението на настоящата програма, както и подготовката и прилагането на новата програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. Препоръча докладите с междинните резултати да бъдат публикувани на общодостъпни места, с цел всички заинтересовани страни да се запознаят обстойно с тях, което да подпомогне последващото успешно изпълнение на програмите и проектите.

Г-жа Стоименова, отбеляза, че последните разработени доклади от оценката на въздействието са изпратени на Европейската комисия, както и че предстоящите им актуализации ще бъдат публикувани за обща достъпност.

Представяне на актуална информация за подготовката за новия програмен период 2021-2027 г.

Г-жа Стоименова даде думата на г-н Ивайло Стоянов да представи последната точка от заседанието на КН на ОПРР, свързана с актуалната информация за подготовка за новия програмен период и Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. (ПРР) 2021-2027 г.

Г-н Стоянов обърна внимание, че в хода на подготовка на новата Програма, УО се е опитал да вземе предвид основните препоръки и заключения от оценката за въздействие, въпреки че все още самите доклади не са финализирани, процесът по оценка на въздействието продължава. Г-н Стоянов подчерта, че ПРР за новия период

ще бъде един от основните инструменти за изпълнение на регионалната политика, от гледна точка на това, че регионалната политика е хоризонтална, интегрирана политика и принос към нея трябва да имат различни инструменти и секторни политики. Все пак ПРР остава ключов инструмент, който е насочен към балансирано териториално развитие, икономически растеж, принос към полицентричния модел за развитие и към регионалната политика като цяло.

Г-н Стоянов отбеляза, че новият подход, който ще бъде изпълняван през програмния период 2021 – 2027 г., е интегриран или подход за интегрирано териториално развитие, вместо използвания до момента секторен подход. Той обърна внимание на двете ключови думи – „интегриран“ и „териториален“, които са двете основни изисквания, които поставят регламентите за европейските фондове за подкрепа през новия програмен период. Това са двата ключови момента, които са в основата на дизайна на новата програма.

Г-н Стоянов допълни, че ПРР 2021-2027 г. се фокусира върху хоризонталната териториална цел на политиката на Европа № 5 – „Европа по-близо до гражданите“, която позволява инвестиции в различни сектори на базата на подход отдолу нагоре, или на базата на идентифицирани нужди и приоритети на общинско и регионално ниво. Това позволява да се подкрепят широк кръг дейности – от социални, здравни и образователни обекти до развитие на икономически зони, туризъм, сигурност, публични пространства, енергийна ефективност и изобщо всичко, което е нужно на местните общности да изпълнят своите цели и териториални планове.

Програмата предвижда финансиране по четири основни приоритета. Първият приоритет е „Интегрирано градско развитие“ с фокус върху големите общини. Вторият приоритет е „Интегрирано териториално развитие на регионите“. По него е предвидено да се изпълнява инструментът „Интегрирани териториални инвестиции“. Третият приоритет е „Справедлив енергиен преход“, чиято цел е със средства по Фонда за справедлив преход да се подкрепят мерки и дейности в посока на справяне с негативните социално-икономически последици от преминаването към климатична неутралност, или с други думи - от закриването на неекологични енергийни мощности. Четвъртият приоритет е „Техническа помощ“.

Г-н Стоянов, продължи с представянето на новата програма, като подчерта, че друга основна разлика спрямо сегашния програмен период и изпълнението на ОПРР 2014 – 2020 г. е ключовото изискване за сформирани партньорства. През новия период бенефициенти ще трябва да работят в партньорства, заедно да разработят концепции и проекти, които да получат финансиране, и да решават общи проблеми на местно ниво. Г-н Стоянов допълни, че ще се насърчава сформиранието на партньорства в широк състав от публични власти и органи през икономически оператори и представители на бизнеса и неправителствения сектор, научната общност, или всички заинтересовани страни на местно ниво.

Г-н Стоянов призова общините, които са традиционни бенефициенти на ОПРР, и останалите заинтересовани страни да бъдат проактивни и още отсега, дори без одобрена финална Програма, да стартират с подготовката на проектни идеи и партньорства. Идеите да бъдат припознати и сформирани за новия период на базата на плановете на общините за интегрирано териториално развитие (ПИРО) и на интегрираните териториални стратегии на регионално ниво (ИТСР), които са в процес на разработване.

Г-н Стоянов продължи с представяне на обхвата и съдържанието на конкретните приоритети на ПРР 2021-2027 г. По Приоритет 1, фокусът ще бъде върху 10-те големи градски общини, със съответните изисквания и ще се изпълнява с финансиране от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) на обща стойност над 1 млрд. и 47 млн. лв.

По Приоритет 2 ще се изпълнява инструментът „Интегрирани териториални инвестиции“, с финансиране на Интегрирани териториални стратегии (ИТСР) от

различни източници, в това число останали програми с малки изключения – Програмата за транспорт, Програмата за храни и Програмата за техническа помощ. Обхватът на приоритета са 40 градски общини при ясна демаркация с ПРСР и Европейския земеделски фонд. Г-н Стоянов обърна внимание, че всички градски общини, които по новата дефиниция са 50 на брой, ще са в обхвата на ПРР. Селските общини, съответно остават в обхвата на Земеделския фонд, но има уверение, че този фонд също ще участва в инструмента ИТИ, което ще позволи да се подкрепят проекти на различни общини, да се насърчават партньорства на градски със селски общини, идентифициране на общи проблеми и предлагане на общи проекти. Бюджетът за Приоритет 2 е над 2,5 млрд. лв.

Г-н Стоянов подчерта, че третият приоритет на програмата – „Справедлив енергиен преход“, е най-предизвикателният пред УО. В момента приоритетно се работи по него, като Фондът за справедлив преход, въпреки че е част от общия Регламент, има своите специфики по отношение на обхват, дейност и цел. Г-н Стоянов подчерта взаимодействието с Министерство на енергетиката, които са отговорни за изготвянето на териториалните планове за справедлив преход. За момента в преговори с ЕК са одобрени три области, за които се разработват териториални планове за справедлив преход - Перник, Кюстендил и Стара Загора с няколко съседни общини.

Г-н Стоянов поясни, че ресурсът по Фонда за справедлив преход е предназначен за справяне с негативните последици от преминаването към климатична неутралност и от затварянето на въглищните мощности. Допълни, че в момента не са специфицирани конкретни мерки и дейности, които да бъдат във фокуса на Приоритета, тъй като все още териториалните планове за справедлив преход не са изготвени.

За да се улесни изпълнението на програмата е предвиден и приоритет за „Техническа помощ“, който е с бюджет около 120 млн. лв. Основните дейности, които се предвижда да се изпълняват в рамките му, са информация и комуникация, мерки за повишаване на административния капацитет на участващите органи и др.

Г-н Стоянов представи в заключение предстоящите стъпки по дизайна и структурирането на ПРР 2021-2027 г., както и мерките за нейното успешно изпълнение. В тази посока се предвиждат промени в нормативната уредба в Закона за управление на средствата от Европейския съюз (ЗУСЕСИФ), в нормативната уредба в областта на регионалното развитие, където ще бъдат детайлизирани правилата и процедурите по отношение на изпълнението на интегрираните териториални инвестиции (ИТИ). УО работи по вътрешни документи, насоки за кандидатстване, вътрешни правила на регионалните съвети, указания към бенефициентите – документи и материали, които са нужни за плавното и навременно стартиране на Програмата. С оглед своевременно одобрение на Програмата се очаква през първото тримесечие на 2022 г. процесът с подготовката на планове за справедлив преход да бъде финализиран. Предвижда се заседание на тематичната работна група за разработване на програмата, която да разгледа и одобри финалната версия, и следване на процедурата до официалното изпращане към ЕК. Г-н Стоянов изрази надежда в средата на следващата година вече да има одобрена програма, която може да стартира своето изпълнение.

Г-жа Стоименова даде думата за коментари, бележки, изказвания

Г-жа Бомонт потвърди, че в ЕК е получен актуализираният вариант на ПРР 2021-2027 г., който е изпратен за вътрешноведомствено съгласуване с други заинтересовани дирекции, като се очаква обратна връзка от тях и съответно изготвяне на обобщен отговор до УО.

Заклучение

В заключение, г-жа Стоименова изказа благодарност на всички за отделеното време и участието в заседанието на КН на ОПРР. Г-жа Стоименова отбеляза, че се е получила една изключително интересна, задълбочена и ползотворна дискусия по точките на дневния ред, както и по отношение на възникналите въпроси. Г-жа Стоименова благодари още веднъж на домакините – община Бургас и преводачите, и увери, че УО

ще даде своя принос със своята активна работа да допринесе за успешното изпълнение и приключване на ОПРР 2014 – 2020 г., както и успешното стартиране на новата ПРР 2021 – 2027 г.

Г-жа Стоименова завърши с пожелания към всички за предстоящите Коледни и Новогодишни празници, и „покани“ онлайн участниците на виртуална разходка в преобразената територия с финансовата подкрепа по няколко оперативни програми, включително ОПРР 2014-2020 г.– „Ченгене скеле“, край Бургас, практически пример за новия регионален подход през 2021-2027 г.

Г-жа Нина Стоименова благодари още веднъж за доверието, подкрепата и добрата комуникация с всички бенефициенти, партньори и заинтересовани страни, през последните месеци, пожела им партньорският дух и сътрудничество да продължат и през 2022 г. и закри заседанието.

УТВЪРДИЛ:

ДЕЛЯНА ИВАНОВА,
Заместник-министър на регионалното
развитие и благоустройството и
Ръководител на УО на ОПРР

